

Fundargerð

Fundur samstarfshóps um friðlýsingu Blikastaðakróar og Leiruvogs, hinn 1. mars 2022, kl. 11:00.

Fundinn sátu:

Þórólfur Jónsson fulltrúi Reykjavíkurborgar.
Tómas Guðberg Gíslason fulltrúi Mosfellsbæjar
Michele Rebora fulltrúi Mosfellsbæjar (mætti á fundinn 11:30).
Guðríður Þorvarðardóttir, fulltrúi umhverfis- og auðlindaráðuneytisins (yfirgaf fundinn 11:30)
Davíð Örvar Hansson og Eva Sólan, fulltrúar Umhverfisstofnunar

Dagskrá:

- Fundargerð fundar 16.12.2021 lögð fram til samþykktar
- Lögð fyrir fundinn drög að friðlýsingarskilmálum til áframhaldandi umræðu.

Umræður:

Engar athugasemdir voru gerðar við fundargerð fundar 16.12.2021 og telst hún því staðfest.

Farið var yfir kort að afmörkun fyrir fyrirhugað friðlýst svæði, eins og því var breytt eftir samráð við Vegagerðina og Flugklúbb Mosfellsbæjar. Samþykkt var að taka út línur sem sýndu afmörkunina fyrir samráðið og kortið samþykkt að öðru leyti.

Farið var yfir tillöguna að skilmálum fyrir svæðið í heild sinni og að því búnu ákveðið að fulltrúar Umhverfisstofnunar myndu uppfæra tillöguna í samræmi við umræður á fundinum og senda samstarfshópnum hreinskrifað eintak.

Fulltrúar sveitarfélaganna munu síðan bera tillöguna undir sveitarfélögin og upplýsa Umhverfisstofnun um hvort sátt sé um tillöguna eða hvort sveitarfélögin vilji gera breytingar á henni áður en hún fer í auglýsingu. Að því búnu verður tillagan tekin fyrir á afgreiðslufundi Umhverfisstofnunar, þ.e. áður en hún fer í 6 vikna auglýsingu.

Á fundinum var farið yfir eftirfarandi ákvæði tillögunnar:

1. gr. *Um friðlýsinguna*

Titli umhverfis- og auðlindaráðherra var breytt í samræmi við nýtt heiti á ráðuneytinu, þ.e. í umhverfis-, orku- og loftlagsráðherra.

Umfjöllun um fuglategundir á svæðinu var breytt þannig að ekki væri einungis horft til fárra tegunda enda svæðið ríkt af fuglalífi allt árið um kring. Þá þótti vert að tiltaka að svæðið hefur hátt verndargildi og heiti tegunda á latínu voru tekin út. Stærð svæðisins er einnig tiltekin.

2. gr. *Markmið friðlýsingarinnar*

Ákvæði um markmið friðlýsingar var umorðað en ekki breytt efnislega.

3. gr. *Mörk friðlandsins*

Orðunum „landsvæðis og sjávarsvæðis, þ.m.t.“ var bætt við.

4. gr. *Umsjón með friðlandinu*

Ákvæði um samstarfshóp um málefni svæðisins, sem væri Umhverfisstofnun til ráðgjafar, var tekið út enda fullnægjandi að fjalla um samstarfshóp og verkefni hópsins undir ákvæði 5. gr. sem fjallar um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar.

5. gr. *Stjórnunar- og verndaráætlun*

Ákvæði 5. gr. tillögunnar var uppfært í samræmi við breytingar á 4. gr. Orðið „mannvirkjagerð“ var tekið út enda fjallað um mannvirkjagerð í 12. gr. tillögunnar. Orðunum „á landi og sjó“ og „ríðandi,

Fundargerð

hjólandi“ var einnig bætt við í upptalningu á þeim atriðum sem fjallað skal um í stjórnunar- og verndaráætlun (SVÁ) fyrir svæðið.

Rætt var um fráveitumál og yfirfall og ákvæðið að bæta fráveitu við þau atriði sem fjallað skal um í stjórnunar- og verndaráætlun.

Bent var á að samkvæmt náttúruverndarlögum væri gert ráð fyrir að vinnu við SVÁ væri lokið innan árs frá friðlýsingu svæðis og að slíkar áætlanir mætti endurskoða eftir þörfum. Gert er ráð fyrir að SVÁ sé unnin í samstarfi í viðkomandi sveitarfélög, landeiganda og Náttúrufræðistofnun Íslands og eftir atvikum einnig í samvinnu við aðrar fagstofnanir og hagsmunaaðila.

6. gr. Umferð um friðlandið

Eftirfarandi 3. málsl. 1. mgr. 6. gr. var bætt við: „*Gestir skulu ætíð sýna aðgát gagnvart dýralífi og náttúrufari á svæðinu. Sérstakrar aðgátar er þörf á varptíma fugla*“. Umfjöllun um hunda og gæludýr var umorðuð lítillaga og í lokamálsgrein ákvæðisins tekið fram að m.a. skuli fjalla nánar um hjólreiðar í SVÁ.

7. gr. Umgengi á svæðinu

Ákvæðinu var breytt á þann veg að gestir skulu taka úrgang með út af svæðinu í stað þess að mæla fyrir um að úrgangur skuli settur í þar til gerð ílát, enda er ekki gert ráð fyrir ruslafötum innan marka svæðisins.

8. gr. Rannsóknir og vöktun

Engar breytingar gerðar.

9. gr. Fræðsla

Engar breytingar gerðar.

10. gr. Verndun dýralífs, gróðurs og jarðminja

Bætt var við málsgrein um að eldi sjávardýra innan friðlandsins sé óheimilt innan friðlandsins og umfjöllun um að unnið skuli að því að fjarlægja framandi tegundir var umorðuð lítillaga.

11. gr. Vernd menningarminja

Engar breytingar gerðar.

12. gr. Landnotkun og mannvirkjagerð

Umræður voru um mannvirkjagerð innan svæðisins. Á svæðinu eru engir vegir og mannvirki ekki sjáanleg. Bent var á að reglur giltu um fráveitumál og að mikilvægt væri að slík mál væru með réttum hætti enda gæti vömm þar á haft neikvæð áhrif á verndargildi svæðisins.

Í framhaldi af umræðum var tekinn út texti í 12. gr. um að viðhald mannvirkja væri heimilt án leyfis enda tekið fram í 1. mgr. 12. gr. að allar athafnir framkvæmdir, þ.m.t. mannvirkjagerð, jarðrask og aðrar breytingar á svæðinu, sem áhrif kunna að hafa á verndargildi friðlandsins séu háðar leyfi Umhverfisstofnunar og sveitarfélaganna sem og eftir atvikum Minjastofnunar.

Þá var bætt við ákvæðið að fjallað skuli nánar um fráveitu og viðhald þar á í stjórnunar- og verndaráætlun.

13. gr. Veði, nýting hlunninda og notkun skotvopna

Umræður voru um refi og að ekki skyldi setja refi undir sama hatt og mink. Ólíklegt þótti að refur myndi valda tjóni á svæðinu en settur var inn varnagli um að ef það væri nauðsynlegt til að koma í veg fyrir tjón af völdum refs þá væri heimilt að halda ref í skefjum.

Einnig var rætt um nýtingu hlunninda og stangveiði nefnd í þeim efnunum. Umfjöllun um hefðbundnar nytjar var breytt í hlunnindanýting og að sjálfbærni í þeim efnunum skyldi höfð að leiðarljósi. Að öðru leyti var ákvæðinu ekki breytt.

Næstu skref:

Fundargerð

Fulltrúar Umhverfisstofnunar uppfæra tillöguna í samræmi við framangreint og senda til samstarfshópsins ásamt korti sem sýnir afmörkun svæðisins.

Fulltrúar Reykjavíkurborgar og Mosfellsbæjar bera tillöguna undir sitt hvort sveitarfélagið og upplýsa síðan Umhverfisstofnun um afgreiðsluna. Að því búnu verður tillagan tekin fyrir á afgreiðslufundi hjá Umhverfisstofnun. Að þessu frágengnu og mæli ekkert gegn því er næsta skref að setja tillöguna í 6 vikna auglýsingu þar sem öllum er gefinn kostur á að gera athugasemdir við tillöguna.

Fleira ekki rætt. Fundi slitið kl. 12:15.